

Zadání případové studie z rodinného práva

**Doc. JUDr. Zdeňka Králíčková, Ph.D.
Mgr. Martin Kornel, Ph.D.**

2020/2021

SYLABUS IV

PŘÍPADOVÁ STUDIE

**KDO JE OTEC?
PROBLEMATIKA BIOLOGICKÉHO,
SOCIÁLNÍHO A PRÁVNÍHO RODIČOVSTVÍ.
PRÁVA DÍTĚTE.
PRÁVA PUTATIVNÍHO OTCE.**

Věc: Konflikt mezi právy dítěte a jeho rodičů

Hypotéza: Platí vždy, že respekt k rodinnému životu vyžaduje, aby biologická a sociální realita převážila nad právní domněnkou, která nikomu nepřináší prospěch?

ÚKOLY:

1. Na serveru Evropského soudu pro lidská práva vyhledejte rozhodnutí ve věci *Kroon/-ová a další proti Nizozemí, Paulík proti Slovensku, Novotný proti České republice a Kňákal proti České republice*.
2. Na serveru Ústavního soudu vyhledejte *nález ve věci II. ÚS 3122/16*.
3. Přezkoumejte rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva a Ústavního soudu a vytvořte vlastní právní věty.
4. Zamyslete se nad článkem 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod pro české a evropské rodinné právo; za pomoci judikatury rozlište právo na rodinný život a právo na soukromí, resp. soukromý život.
5. Došlo v daných věcech ke konfliktu zájmů? Co je nejlepší zájem dítěte? Do jaké kategorie byste z pohledu zájmu dítěte pro rozhodování zařadili dané věci v kontextu nálezu Ústavního soudu IV. ÚS 950/19? Zaobírejte se testem poměrnosti.
6. Uvažte správnost úvah vyjádřených v soudních rozhodnutích. S jakými úvahami a závěry se ztotožňujete?
7. Uveďte „slabá místa“ platné právní úpravy ve věci určování a popírání rodičovství.
8. Uveďte vlastní stanovisko k problematice určování a popírání rodičovství *de lege ferenda*. Je třeba setrvávat na tradici? Je vždy matka jistá a otec nejistý? Je možné inovovat? Je třeba zohlednit právo dítěte znát svůj původ? Má biologická realita zjistitelná pomocí testu DNA vždy přednost?
9. Jak by měla vypadat „ideální“ úprava určování a popírání rodičovství v Evropském občanském zákoníku? Věc posuďte s ohledem na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva a Ústavního soudu a *Model Family Code*.

Zvláštní úkol pro studenty ze Slovenska:

10. Uveďte vlastní stanovisko k problematice určování a popírání rodičovství ve slovenském zákoně o rodině (viz zákon č. 36/2005 Z. z.).

Prejudikatura: dle zadání, další dle vlastního vyhledání

Právní předpisy: OZ, Listina základních práv a svobod, Úmluva o právech dítěte, Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod, Zákon o zvláštních řízeních soudních, slovenský Zákon o rodině, popř. další dle vlastního vyhledání

Literatura:

- *Hrušáková, M., Králíčková, Z., Westphalová, L.:* Občanský zákoník II. Rodinné právo. Komentář. Praha: C. H. Beck, 2015.
- *Králíčková, Z.:* Lidskoprávní dimenze českého rodinného práva. Brno: MU, 2010.
- *Králíčková, Z.:* Tradice a inovace v rodinném právu se zaměřením na rodičovství. In *Fiala, J., Hurdík, J., Selucká, M.:* Tradice a inovace v občanském právu. Sborník z konference. Brno: MU, 2007, s. 143 a násl.
- *Kornel, M.:* Popírání otcovství. www.law.muni.cz. Sborník z konference COFOLA, 2012.
- *Kopalová, M.:* Právo na popření otcovství na základě nově zjištěných biologických dat. Právní fórum. 2007, č. 1, Příloha, s. 1 a násl.
- *Hrubá, M.:* Lidskoprávní aspekty sladřování biologického a právního rodičovství. www.law.muni.cz. Sborník z konference Dny veřejného práva, Brno, 2007.
- *Králík, M., Svák, J.:* K právní možnosti změnit pravomocné soudní rozhodnutí o určení otcovství. Jurisprudence, 2007, č. 3, s. 46 a násl.
- *Bálintová, M.:* Možnosť zapretia otcovstva v kontexte práva na rešpektovanie súkromného života. Justičná revue, 2007, č. 4, s. 527 a násl.
- *Schwenzler, I., Dimsey, M.:* Model Family Code. Antwerpen – Oxford: Intersentia, 2006.
- *Eliáš, K., Zuklínová, M.:* Principy a východiska nového kodexu soukromého práva. Praha: Linde, 2001.